РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

28 юни 2007 година *

По дело C-363/05

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от VAT and Duties Tribunal, London (Обединено кралство) с акт от 19 септември 2005 г., постъпил в Съда на 26 септември 2005 г., в рамките на производство по дело

JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc,

The Association of Investment Trust Companies

срещу

The Commisioners of HM Revenue and Customs,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н A. Rosas (докладчик), председател на състав, г-н J. Klučka, г-н U. Lõhmus, г-н A. Ó Caoimh и г-жа P. Lindh, съдии,

* Език на производството: английски.

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,

секретар: г-жа Lynn Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и на съдебното заседание от 13 декември 2006 г.,

като има предвид писмените становища, представени:

— за JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc, от г-н K. P. E. Lasok, QC, и г-н M. Angiolini, barrister, упълномощени от г-н A. Khan, solicitor,

— за правителството на Обединеното кралство, от г-жа C. Gibbs и г-н R. Hill, в качеството на представители,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н R. Lyal и г-жа M. Afonso, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено на заседанието от 1 март 2007 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 година

относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки във връзка с данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа (ОВ L 145, стр. 1, наричана по-нататък „Шеста директива“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc (наричано по-нататък „Claverhouse“) и The Association of Investment Trust Companies, ищци в главното производство, и Commissioners of HM Revenue and Customs (наричани по-нататък „Commissioners“) във връзка с отказа на последните да въведат освобождаване от данъка върху добавената стойност (наричан по-нататък „ДДС“) за услугите по управление, предоставяни на тръстово инвестиционно дружество (Investment Trust Company, наричано по-нататък „ITC“).

Правна уредба

Общностна правна уредба

3 По силата на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива държавите-членки, при условия, които те определят, за да осигурят правилно и ясно прилагане на правилата за освободени доставки и да предотвратят възможно отклонение от данъчно облагане, избягване на данъци или злоупотреба, освобождават от данък върху добавената стойност:

„управлението на специални инвестиционни фондове съгласно определенията, дадени от държавите-членки;“. [неофициален превод]

4 Директива 85/611/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ L 375, стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 6, стр. 138), изменяна многократно, по-специално с Директива 2001/108/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 януари 2002 година (ОВ L 41, стр. 35; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 4, стр. 164) и последно с Директива 2005/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2005 година (ОВ L 79, стр. 9) (наричана по-нататък „Директивата ПКИПЦК"), предвижда в член 1 следното:

„1. Държавите-членки прилагат настоящата директива за предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (наричани по-долу „ПКИПЦК"), намиращи се на тяхна територия.

2. По смисъла на настоящата директива и при условията на член 2 ПКИПЦК са предприятия:

— чиято единствена цел е колективното инвестиране в прехвърлими ценни книжа и/или в други ликвидни финансови активи, посочени в член 19, параграф 1, на капитал, привлечен чрез публично предлагане и чието функциониране е съобразено с принципа на разпределението на рисковете, и

— чиито дялови единици подлежат по искане на техните притежатели на обратно изкупуване или откупуване, пряко или косвено, от активите на тези предприятия. Действията, предприети от ПКИПЦК с цел борсовата стойност на неговите дялови единици да не се различава значително от стойността на неговите нетни активи, се приравняват към такова изкупуване или откупуване.

3. Тези предприятия могат да бъдат учредени по силата на закона или по силата на договорното право (като взаимни фондове под управлението на дружества за управление) или по силата на тръстовото право (като дялови тръстове) или по устав (като инвестиционни дружества)".

5 Съгласно член 2, параграф 1 от Директивата ПКИПЦК предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (наричани по-нататък „предприятия за колективно инвестиране") от затворен тип не попадат в обхвата на тази директива.

6 Шесто съображение от Директивата ПКИПЦК гласи следното:

„като има предвид, че координирането на законите на държавите-членки следва първоначално да обхваща само предприятията за колективно инвестиране от незатворен тип, които предлагат своите дялови единици с цел публична продажба в Общността и чийто единствен предмет на дейност е инвестиране в прехвърлими ценни книжа (които по същество са прехвърлими ценни книжа, регистрирани на фондовите борси или на подобни регулирани пазари); като има предвид, че регулирането на предприятията за колективно инвестиране, непопадащи в обхвата на директивата, поставя редица проблеми, които трябва да бъдат уредени чрез други разпоредби, и че тези предприятия ще бъдат съответно предмет на координиране на по-късен етап [...]".

Национална правна уредба

7 Член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива е въведен в Обединеното кралство със Закона от 1994 г. за данъка върху добавената стойност (Value Added Tax Act, 1994 г., наричан по-нататък „VATA 1994").

8 Точки 9 и 10, група 5 от приложение 9 към VATA 1994 предвиждат освобождаване съответно за управлението на одобрен взаимен фонд („authorised unit trust", наричан по-нататък „AUT") и за управлението на инвестиционните активи на инвестиционно дружество с променлив капитал („open-ended investment company", наричано по-нататък „OEIC").

9 Дефиницията на понятията за AUT и OEIC, предвидени в VATA 1994, се съдържа в Закона от 2000 г. за финансовите услуги и пазари (Financial Services and Markets Act 2000), който частично транспонира Директивата ПКИПЦК в Обединеното кралство.

10 От данните по делото се установява, че ITC като цяло са определени според критериите по член 842 от Закона от 1988 г. относно данъка върху доходите и корпоративния данък (Income and Corporation Taxes Act 1988). В този член се определят условията, на които трябва да отговаря дадено дружество, за да има право, в качеството си на ITC, на освобождаване от данък върху прираста върху капитала.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

11 Claverhouse е ITC, което с цел управление на портфейлите си е потърсило услуги по управление от трето лице, а именно JP Morgan Fleming Asset Management (UK) Limited.

12 Claverhouse се облага с ДДС за ползваните от него услуги по управление, тъй като Commissioners отказват да третират предоставянето на услуги по управление на ITC като престация, освободена от ДДС. Така Claverhouse изплаща в продължение на десет години, които изтичат на 31 декември 2003 г., сума в размер на 2,7 милиона британски лири за ДДС, неподлежащо на възстановяване.

13 В този контекст Claverhouse и The Association of Investment Trust Companies — сдружение, представляващо определен брой ITC, които упражняват своята дейност на пазара на Обединеното кралство, са предявили иск срещу Commissioners пред препращащата юрисдикция.

14 От преюдициалното запитване следва, че AUT, който съществува под формата на тръст, и OEIC, което е учредено с устав, са взаимни фондове за колективно инвестиране, чийто брой единици и дялови единици, притежавани от инвеститорите, варира в зависимост от инвестициите. Всъщност AUT и OEIC са фондове с променлив капитал (или фондове от отворен тип), които следва да изкупят обратно своите единици или дялови единици от инвеститори, желаещи да ги продадат. ITC, които са учредени с устав, са фондове с фиксиран капитал (или фондове от затворен тип). ITC са начини за колективно инвестиране, учредени под формата на анонимни акционерни дружества, регистрирани на фондовите борси. Когато иска да приключи с участието си в този последен вид фондове, инвеститорът продава своите дялови единици основно на вторичния пазар, като например на борса на ценни книжа, където цената се договаря в зависимост от търсенето и предлагането на пазара.

15 Препращащата юрисдикция уточнява, че за разлика от AUT и OEIC, ITC не подлежат на одобрение от Financial Services Authority (Контролен орган по финансовите услуги) съгласно Закона от 2000 г. за финансовите услуги и пазари. Тези дружества обаче, както регистрираните на фондовите борси, подлежат на контрол от Financial Services Authority в качеството му на Listing Authority (Орган по борсовите пазари).

16 Освен това препращащата юрисдикция изтъква, че управлението на AUT и на OEIC трябвало да се възложи на външен управител, докато ITC имат управителен съвет, който следва да управлява инвестициите. Все пак 90 % от ITC възлагали управлението на инвестициите на външни управители на фондове.

17 Накрая, от преюдициалното запитване следва, че в Обединеното кралство OEIC с променлив капитал, които представляват предприятия за колективно инвестиране по смисъла на Директивата ПКИПЦК и които са длъжни да възложат управлението на своя фонд на трето лице, се освобождават от ДДС за извършените за тях услуги от външния им управител, докато инвестиционните дружества с фиксиран капитал като ITC не се освобождават от ДДС.

18 При тези обстоятелства VAT and Duties Tribunal, London решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1. Може ли понятието „специални инвестиционни фондове", съдържащо се в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива за ДДС, да обхваща и инвестиционни фондове с фиксиран капитал като ITC?

2. При положителен отговор на първия въпрос частта от изречението „съгласно определенията, дадени от държавите-членки", която се съдържа в член 13, Б, буква г), точка 6 [от Шеста директива]:

а) позволява ли на държавите-членки да избират някои от разположените на тяхната територия „специални инвестиционни фондове", така че да се ползват от освобождаване на услугите по управление и да изключват други фондове от това освобождаване, или

б) задължава ли държавите-членки да определят измежду фондовете, намиращи се на тяхна територия, тези, които отговарят на дефиницията „специални инвестиционни фондове", и да предвидят освобождаване за всички тези фондове?

3. Ако отговорът на втория въпрос е в смисъл, че държавите-членки могат да избират „специални инвестиционни фондове“, които да се ползват от освобождаването, то какви последици върху упражняването на това право на преценка имат принципите на фискална неутралност, на равно третиране и на предотвратяване на нарушенията на конкуренцията?

4. Има ли член 13, Б, буква г), точка 6 [от Шеста директива] непосредствено действие?“

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

19 Съгласно постоянната съдебна практика предвидените в член 13 от Шеста директива случаи на освобождаване представляват самостоятелни понятия в общностното право, които трябва така да бъдат определени от Общността, че да се избегнат различията в прилагането на режима на ДДС в държавите-членки (вж. в този смисъл Решение от 3 март 2005 г. по дело Fonden Marselisborg Lystbådehavn, C-428/02, Recueil, стр. I-1527, точка 27, Решение от 26 май 2005 г. по дело Kingscrest Associates и Montecello, C-498/03, Recueil, стр. I-4427, точка 22, Решение от 1 декември 2005 г. по дело Ygeia, C-394/04 и C-395/04, Recueil, стр. I-10373, точка 15, Решение от 4 май 2006 г. по дело Abbey National, C-169/04, Recueil, I-4027, точка 38 и Решение от 14 декември 2006 г. по дело VDP Dental Laboratory, C-401/05, все още непубликувано в Recueil, точка 26).

20 При всички случаи общностният законодател може да повери на държавите-членки определянето на някои условия за освобождаване (вж. в този смисъл Решение от 28 март 1996 г. по дело Gemeente Emmen, C-468/93, Recueil, стр. I-1721, точка 25 и Решение по дело Abbey National, посочено по-горе, точка 39).

21 В такъв случай държавите-членки следва да определят въпросните понятия според вътрешното си право (вж. в този смисъл Решение от 27 април 2006 г. по дело Solleveld и van den Hout-van Eijnsbergen, C-443/04 и C-444/04, Recueil, стр. I-3617, точка 29), съблюдавайки условията за освобождаване, предвидени от общностния законодател.

22 От съдебната практика в областта на ДДС следва, че когато трябва да определят някои условия за освобождаване, държавите-членки не могат да засягат целите на Шеста директива или общите принципи, на които тя се основава, и по-конкретно принципа за фискална неутралност (вж. в този смисъл Решение по дело Gemeente Emmen, посочено по-горе, точка 25 и Решение от 12 януари 2006 г. по дело Turn- und Sportunion Waldburg, C-246/04, Recueil, стр. I-589, точка 31).

По първия преюдициален въпрос

23 С първия си въпрос препращащата юрисдикция иска да се установи дали понятието „специален инвестиционен фонд", съдържащо се в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, включва инвестиционните фондове с фиксиран капитал, какъвто е ITC.

24 Противно на становището на правителството на Обединеното кралство, ищците в главното производство и Комисията на Европейските общности считат, че понятието „специален инвестиционен фонд" може да включва инвестиционни фондове с фиксиран капитал, какъвто е ITC.

25 В това отношение следва да се заключи, че член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива не съдържа дефиниция на понятието „специален инвестиционен фонд".

26 В точка 53 от Решение по дело Abbey National, посочено по-горе, Съдът приема, че член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива има предвид специалните инвестиционни фондове, независимо от тяхната правна форма. Така в приложното поле на тази разпоредба попадат както предприятията за колективно инвестиране, които са договорно учредени или учредени като тръст, така и тези, които са учредени с устав.

27 Следователно ако правно-организационната форма не е определяща за прилагането на понятието „специален инвестиционен фонд“, съдържащо се в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, в тази връзка остава да се прецени доколко е релевантна формата, под която реално се осъществява дейността.

28 Нито от съдържанието, нито от смисъла на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива следва, че намерението на общностния законодател е било да разреши на държавите-членки, когато установяват понятията, свързани с освобождаване, да отграничат формата, под която специалните инвестиционни фондове реално осъществяват дейността си.

29 Тълкуване на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, според което от ДДС се освобождава управлението на фондове с променлив капитал, а не управлението на фондове с фиксиран капитал, би противоречало на принципа на фискална неутралност, на който именно се основава общият режим на ДДС, който е въведен с Шеста директива и който не допуска стопански оператори, извършващи една и съща дейност, да бъдат третирани различно по отношение на облагането с ДДС (вж. в този смисъл Решение от 16 септември 2004 г. по дело Cimber Air, C-382/02, Recueil, стр. I-8379, точки 23 и 24, както и Решение от 8 декември 2005 г. по дело Jyske Finans, C-280/04, Recueil, стр. I-10683, точка 39 и Решение по дело Abbey National, посочено по-горе, точка 56).

30 Всъщност, както изтъква генералният адвокат в точка 21 от заключението си, фондовете с фиксиран капитал не се отличават по начин, който е релевантен и би попречил a priori на класирането им сред специалните инвестиционни фондове, посочени в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, като фондове с променлив капитал.

31 Противно на становището на правителството на Обединеното кралство, не е възможно да се направи основателно позоваване на разпоредбите на Директива ПКИПЦК, за да се стигне до ограничително тълкуване на понятието „специален инвестиционен фонд", съдържащо се в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива.

32 Ако от съображенията и съдържанието на Директива ПКИПЦК произтича, че целта ѝ е координиране на националните законодателства относно предприятията за колективно инвестиране, вярно е също така, както изтъква генералният адвокат в точка 22 от заключението си, че към момента на приемане на Шеста директива общностната терминология в областта на специалните инвестиционни фондове все още не е била хармонизирана, тъй като Директива ПКИПЦК, която в член 1, параграф 3 съдържа общностна дефиниция на предприятия за колективно инвестиране, е приета едва през 1985 г. (вж. Решение по дело Abbey National, посочено по-горе, точка 55).

33 Въпреки че някои езикови редакции на член 1, параграф 3 от Директива ПКИПЦК, като например испанската, френската, италианската и португалската, определят предприятията за колективно инвестиране, които са договорно учредени, използвайки понятието „специален инвестиционен фонд", съдържащо се в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, за да разграничат договорните фондове с променлив капитал от фондовете, които имат формата на тръст или са учредени с устав, други езикови редакции на тази разпоредба, по-специално английската, датската и немската, са различни (вж. в този смисъл Решение по дело Abbey National, посочено по-горе, точка 55).

34 Накрая, не може да се твърди, че въведеното с Директива ПКИПЦК хармонизиране не обхваща фондовете с фиксиран капитал. В този контекст следва да се отбележи, че както подчертава Комисията, фондовете с фиксиран капитал не са изключени окончателно от мерките по координиране, съдържащи се в тази директива. Всъщност от шесто съображение от директивата следва, че тези фондове временно не подлежат на координиране съгласно директивата. Ето защо не е изключено специалните инвестиционни фондове с фиксиран капитал по-късно да бъдат хармонизирани.

35 От казаното по-горе произтича, че е възможно инвестиционно дружество с фиксиран капитал, подобно на ITC, което използва услугите по управление на трето лице, да отговаря на понятието „специален инвестиционен фонд", съдържащо се в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива.

36 Обстоятелството, че фондовете с фиксиран капитал нямат задължение да се обърнат към външен управител, а могат също така да изберат да имат самостоятелно управление, не опровергава по никакъв начин това тълкуване. Всъщност фактът, че фондовете с фиксиран капитал като ITC, за разлика от OEIC, имат възможност да се самоуправляват и не са задължени да използват външно управление, не се отразява на положението на ITC, което решава да прибегне до външно управление. Когато такъв фонд избере външно управление, той обективно се намира в същото положение, както фонд с променлив капитал като OEIC, което задължително трябва да прибегне до външно управление.

37 Ето защо на първия въпрос трябва да се отговори, че член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива следва да се тълкува в смисъл, че понятието „специален инвестиционен фонд", съдържащо се в тази разпоредба, може да обхваща също инвестиционни фондове с фиксиран капитал като ITC.

По втория и третия преюдициален въпрос

38 С втория и третия въпрос препращащата юрисдикция пита по същество какъв е обхватът на израза „съгласно определенията, дадени от държавите-членки", който се съдържа в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива.

39 Ищците в главното производство, както и Комисията, считат че на държавите-членки единствено е разрешено да определят измежду намиращите се на тяхна територия фондове тези, които отговарят на дефиницията „специален инвестиционен фонд". Според Комисията след като даден фонд веднъж е определен като специален инвестиционен фонд, той трябва да се ползва от освобождаването от ДДС, предвидено в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива. Ето защо правото на преценка на държавите-членки не се разпростира до реалното прилагане или не на режима на ДДС. Комисията добавя, че определянето на фондовете следва да се извършва в съответствие с разпоредбите на Директивата ПКИПЦК.

40 От своя страна правителството на Обединеното кралство счита, че едно широко тълкуване на понятието „специален инвестиционен фонд" по член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива трябва по необходимост да се свърже с тълкуване на израза „съгласно определенията, дадени от държавите-членки", според което държавите-членки имат широко право на преценка при избора на фондове, които да се ползват от освобождаване.

41 На първо място следва да се отбележи, че задължението за определяне на понятието „специален инвестиционен фонд" не дава никакво право на държавите-членки да изберат фондове, намиращи се на тяхна територия, които да се ползват от освобождаване, както и да изключат други фондове от това освобождаване. Всъщност от точка 21 от настоящото решение следва, че понятието „специален инвестиционен фонд" трябва да бъде основа за правото на преценка, предоставено на държавите-членки.

42 Тълкуването, според което държавите-членки са длъжни да изберат инвестиционни фондове, които се ползват от освобождаване, и да изключат от него други, би довело обаче до отричане на понятието „специален инвестиционен фонд" по член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, чиято цел е да се избегнат различия при прилагането на режима на ДДС по отношение на тези фондове.

43 Следователно член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива предоставя на държавите-членки правото да определят във вътрешното си право фондовете, които отговарят на понятието „специален инвестиционен фонд". Както следва от точка 22 от настоящото решение, това право трябва да бъде упражнявано, като се съблюдава преследваната от Шеста директива цел и принципът на фискална неутралност, които са вътрешно присъщи на общия режим на ДДС.

44 Ето защо следва да се установи дали ограниченията на правото на преценка, възложено на държавите-членки по силата на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, са спазени, когато едно данъчнозадължено лице поиска услугите по управление, които са му предоставени, да се считат за свързани с управлението на специален инвестиционен фонд, за да се ползват от освобождаването от ДДС, предвидено в настоящата разпоредба.

45 В тази връзка следва да се отбележи, от една страна, че целта на освобождаването на операции, свързани с управлението на специални инвестиционни фондове, предвидено в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, е по-конкретно да се улеснят инвеститорите по отношение на инвестициите в ценни книжа посредством предприятия за инвестиране, като се изключи стойността на ДДС. На практика тази разпоредба има за цел да гарантира фискалната неутралност на общия режим на ДДС при избора между преките инвестиции в ценни книжа и тези, които се извършват чрез предприятия за колективно инвестиране (Решение по дело Abbey National, посочено по-горе, точка 62).

46 От друга страна, следва да се припомни, че принципът на фискалната неутралност, който е вътрешно присъщ на общия режим на ДДС, не допуска различно третиране на стопански оператори, извършващи еднакви дейности, по отношение на облагането с ДДС. Този принцип обаче не предполага еднакви дейности. Всъщност от постоянната съдебна практика следва, че посоченият принцип не допуска предоставянето на сходни услуги, които са конкурентни по своя характер, да се третира различно от гледна точка на ДДС (вж. по-специално Решение от 23 октомври 2003 г. по дело Комисия/Германия, C-109/02, Recueil, стр. I-12691, точка 20, Решение от 17 февруари 2005 г. по дело Linneweber и Akritidis, C-453/02 и C-462/02, Recueil, стр. I-1131, точка 24,

Решение по дело Kingscrest Associates et Montecello, посочено по-горе, точка 54, Решение от 8 юни 2006 г. по дело L.u.P., C-106/05, Recueil, стр. I-5123, точка 32, Решение по дело Turn- und Sportunion Waldburg, посочено по-горе, точка 33, както и Решение по дело Solleveld и van den Hout-van Eijnsbergen, посочено по-горе, точка 39).

47 Принципът на фискална неутралност включва принципа за отстраняване на нарушенията на конкуренцията, произтичащи от различно третиране от гледна точка на ДДС (вж. в този смисъл Решение от 3 май 2001 г. по дело Комисия/Франция, C-481/98, Recueil, стр. I-3369, точка 22). Следователно нарушението е доказано, когато се установи, че при хипотези на предоставяне на услуги, които са конкурентни по своя характер, третирането не е еднакво от гледна точка на ДДС (вж. в този смисъл Решение от 29 март 2001 г. по дело Комисия/Франция, C-404/99, Recueil, стр. I-2667, точки 45—47). В този смисъл не е релевантно дали извършеното нарушение е съществено.

48 От горното следва, че прилагането на национална правна уредба, съгласно която управлението на специални инвестиционни фондове с фиксиран капитал е изключено от предвиденото в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива освобождаване, противоречи на целта на тази разпоредба и на принципа на фискална неутралност, доколкото тези фондове с фиксиран капитал са предприятия за колективно инвестиране, позволяващи на инвеститорите инвестиции в ценни книжа, и посочените фондове се конкурират с освободените от ДДС фондове.

49 Националният съд следва да провери дали прилагането на националната правна уредба, предмет на главното производство, съответства на целта на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива и на принципа на фискална неутралност въз основа на разясненията, съдържащи се в настоящото решение.

50 Във връзка с това на препращащата юрисдикция може да бъдат дадени допълнителни разяснения, като се отчете информацията, която тя е предоставила на Съда. Ето защо следва да се установи, че при всички случаи в Обединеното кралство управлението на AUT и OEIC, които са предприятия

за колективно инвестиране съгласно Директива ПКИПЦК, е освободено от ДДС. Ако към настоящия момент ITC не представляват предприятия за колективно инвестиране по смисъла на Директивата ПКИПЦК, вярно е също така, както изтъква и препращащата юрисдикция, че AUT, OEIC и ITC са три форми на взаимно инвестиране при разпределяне на риска. Нещо повече, препращащата юрисдикция счита, че ITC, както AUT и OEIC, имат за цел инвестиции в ценни книжа чрез предприятие за колективно инвестиране, което позволява на частните инвеститори да инвестират в големи портфейли и така да намалят риска на борсата.

51 От изложените пред Съда заключения следва, че управлението на ITC съответства на целта на Шеста директива и че ITC представляват инвестиционни фондове, сходни с AUT и OEIC, които отговарят на понятието „специален инвестиционен фонд". При тези условия изключването на ITC за целите на освобождаването, предвидено в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, не изглежда оправдано от гледна точка на целта на тази разпоредба и принципа на фискална неутралност.

52 Както изтъква Комисията, въпросът дали от това тълкуване следва, че освобождаването, предвидено в член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, обхваща и други фондове освен тези по главното производство, не е предмет на преюдициалните въпроси, отправени до Съда.

53 Следва да се допълни, че квалифицирането съгласно националното право на дадени фондове като специални не е достатъчно, за да се приеме, че на общностно равнище те следва да се ползват от освобождаване, подобно на това, което е предмет на главното производство. Необходимо е да се касае за фондове, които отговарят на понятието „специален инвестиционен фонд" по смисъла на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива и които могат да бъдат освободени предвид целта на тази директива и принципа на фискална неутралност.

54 С оглед на горните съображения на втория и третия въпрос следва да се отговори, че член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива трябва да се тълкува в смисъл, че във връзка с предвиденото от тази разпоредба освобождаване той предоставя на държавите-членки право на преценка при определянето на фондовете, намиращи се на тяхна територия, които отговарят на понятието „специален инвестиционен фонд". Във всички случаи, упражнявайки това право, държавите-членки трябва да съблюдават преследваната с тази разпоредба цел, а именно улесняване на инвеститорите във връзка с инвестициите в ценни книжа посредством предприятия за инвестиране, като гарантират принципа на фискална неутралност при облагането с данък върху добавената стойност на управлението на специални инвестиционни фондове, които се намират в конкурентни отношения с други специални инвестиционни фондове, като тези, които попадат в приложното поле на Директивата ПКИПЦК.

По четвъртия преюдициален въпрос

55 С четвъртия си въпрос препращащата юрисдикция пита дали член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива има непосредствено действие.

56 Ищците в главното производство считат, че имат право да се позоват на тази разпоредба. Единствено фактът, че тя предоставя на държавите-членки определена свобода на преценка при определянето на специалните инвестиционни фондове, не може да бъде пречка пред възможността да се направи позоваване на нея, когато националните мерки, които я въвеждат, превишават ограниченията на това право, тъй като противоречат на принципа на фискална неутралност и/или на целта на предвиденото от посочената разпоредба освобождаване. Комисията споделя това мнение и добавя, че може да се прави пряко позоваване на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива, доколкото ограниченията, наложени на правото на преценка на държавите-членки, са ясни, точни и достатъчно безусловни.

57 Правителството на Обединеното кралство от своя страна счита, че член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива няма непосредствено действие, тъй като изисква допълнително транспониране от държавите-членки.

58 Така от постоянната съдебна практика следва, че във всички случаи, когато разпоредбите на една директива са безусловни и достатъчно точни по съдържанието си и в определения срок не са взети мерки по прилагане, позоваване на тези разпоредби е възможно срещу всички национални разпоредби, които не са в съответствие с директивата; такова позоваване е възможно и когато посочените разпоредби уреждат права, които правните субекти могат да противопоставят на съответната държава (вж. Решение от 19 януари 1982 г. по дело Becker, 8/81, Recueil, стр. 53, точка 25, Решение от 10 септември 2002 г. по дело Kügler, C-141/00, Recueil, стр. I-6833, точка 51, Решение от 20 май 2003 г. по дело Österreichischer Rundfunk и др., C-465/00, C-138/01 и C-139/01, Recueil, стр. I-4989, точка 98, както и Решение по дело Linneweber и Akriditis, посочено по-горе, точка 33).

59 По отношение на съдържанието на член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива следва да се констатира, че той посочва по достатъчно точен и безусловен начин, че управлението на специални инвестиционни фондове трябва да бъде освободено от ДДС.

60 Фактът, че тази разпоредба потвърждава съществуването на свобода на преценка на държавите-членки, не може да постави под въпрос това тълкуване, ако според обективните данни спорната престация отговаря на критериите, свързани с посоченото освобождаване (вж. по аналогия Решение от 6 ноември 2003 г. по дело Dornier, C-45/01, Recueil, стр. I-12911, точка 81).

61 Следователно фактът, че член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива предоставя на държавите-членки право на преценка, уточнявайки че определянето на специалните инвестиционни фондове е от тяхна компетентност, не е пречка за заинтересованите лица да се позоват пряко на тази разпоредба (вж. по аналогия Решение Dornier, посочено по-горе, точка 81), когато държава-

членка, която упражнява това право на преценка, е приела национални мерки, които не са съвместими с тази директива (вж. в този смисъл Решение по дело Linneweber и Akriditis, посочено по-горе, точки 36 и 37).

62 Следователно на четвъртия въпрос следва да се отговори, че член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива има непосредствено действие, в смисъл че данъчнозадължено лице може да се позовава на него пред национална юрисдикция, за да възрази срещу прилагането на национална правна уредба, която не съответства на тази разпоредба.

По съдебните разноски

63 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на писмени становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) Член 13, Б, буква г), точка 6 от Директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 година относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки във връзка с данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа

трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „специален инвестиционен фонд“, съдържащо се в тази разпоредба, може да включва специалните инвестиционни фондове с фиксиран капитал като тръстовите инвестиционни дружества (Investment Trust Companies).

2) **Член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива 77/388/ЕИО трябва да се тълкува в смисъл, че във връзка с предвиденото от тази разпоредба освобождаване той предоставя на държавите-членки право на преценка при определянето на фондовете, намиращи се на тяхна територия, които са обхванати от понятието „специален инвестиционен фонд“. Във всички случаи, упражнявайки това право, държавите-членки трябва да съблюдават преследваната с тази разпоредба цел, а именно улесняване на инвеститорите във връзка с инвестициите в ценни книжа посредством предприятия за инвестиране, като гарантират принципа на фискална неутралност при облагането с данък върху добавената стойност на управлението на специални инвестиционни фондове, които се намират в конкурентни отношения с други взаимни фондове като тези, които попадат в приложното поле на Директива 85/611/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК), изменена с Директива 2005/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2005 година.**

3) **Член 13, Б, буква г), точка 6 от Шеста директива 77/388/ЕИО има непосредствено действие, в смисъл че данъчнозадължено лице може да се позовава на него пред национална юрисдикция, с цел да възрази срещу прилагането на национална правна уредба, която не съответства на тази разпоредба.**

Подписи